

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 25Co/478/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616201876  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4616201876.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v právnej veci manželov navrhovateľa: L. M., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko F. XXXX/XX, XXX XX Z., a manželky: Y. M., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko F. XXXX/XX, XXX XX Z., t.č. ul. B. XXX (u K. L.), XXX XX T. X, o rozvod manželstva, o odvolaní manželky proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 1. júna 2016 č.k. 5C/119/2016-19, takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozviedol manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 03.06.1988 pred Obcou G., zapísané v knihe manželstiev vo zväzku 7, ročník 1988, na strane 27, pod poradovým číslom 6. O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovenia § 22, § 23 ods. 1 zákona o rodine. Zistil, že účastníci uzavreli manželstvo dňa 03.06.1988, u manželky ide o prvé manželstvo, u navrhovateľa o druhé manželstvo, obaja sú slovenskej národnosti, posledné bydlisko mali v Z.. Z manželstva pochádza syn F., ktorý je už plnoletý. Navrhovateľ tvrdil, že manželka pred 4 mesiacmi opustila spoločnú domácnosť so spoločnými úsporami, odvtedy ju nevidel, ani nevie kde je. Manželka podala trestné oznámenie na neho aj na syna, že ju týrali. Manželka sa dlhé roky lieči na psychiatrii. Nemieni s ňou obnoviť spolužitie. Skúmal vážnosť rozvratu manželstva účastníkov konania, berúc do úvahy najmä ich vzájomný vzťah, doterajšie spolužitie, ako aj dĺžku trvania a intenzitu rozvratu vzťahov medzi nimi, a vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľa dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je vážne a trvalo rozvrátené, nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, preto manželstvo rozviedol. O trovách konania rozhodol podľa § 144 veta prvá OSP.

2. Manželka podala v zákonnej lehote odvolanie a žiadala rozsudok prvej inštancie zrušiť. Dôvodila, že jej bolo odopreté konanie pred súdom. Poslala ospravedlnenie, že sa nemôže zúčastniť pojednávania. S rozsudkom nesúhlasí. Manželstvo bolo problematické. Bola liečená na psychiatrii pre depresie asi 14 rokov. Z domu odišla, lebo ju navrhovateľ chcel dvakrát zabiť, čo rieši polícia. S rozvodom by súhlasila, ak sa dá navrhovateľ dokopy psychicky aj fyzicky.

3. Navrhovateľ sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 94 CMP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania

(§ 66 CMP), prejednal odvolanie manželky bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho aj správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Konanie vo veciach rozvodu manželstva je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2016. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Manželka v odvolaní namietala vadu konania spočívajúcu v tom, že súd prvej inštancie vec prejednal v jej neprítomnosti, čo považovala za vadu konania spočívajúcu v odopretí konania pred súdom. Odvolací súd preto, predtým ako preskúmal napadnutý rozsudok skúmal, či konanie je zaťažené vadou konania namietanou manželkou. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 04.05.2016 o 13,30 hod., na ktoré predvolal účastníkov konania. Manželka prevzala predvolanie na pojednávanie dňa 19.04.2016. Listom doručeným súdu prvej inštancie dňa 02.05.2016 manželka požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti. Súd pojednával v neprítomnosti manželky. Pojednávanie bolo odročené na deň 01.06.2016 o 8.15 hod., manželka bola opätovne predvolaná písomne, pričom predvolanie prevzala dňa 10.05.2016. Na pojednávanie sa nedostavila. Súd prvej inštancie preto vec prejednal v jej neprítomnosti a vo veci rozhodol. Po rozhodnutí bol do spisu založený lekársky nález zo dňa 25.05.2016, podľa ktorého na základe psychiatrického vyšetrenia a liečby manželka nie je schopná absolvovať súdne pojednávanie. Nález vystavil MUDr. M. T., všeobecný praktický lekár. Odvolací súd považuje procesný postup súdu prvej inštancie za správny. Pokiaľ manželka mala zdravotné problémy, ktoré jej znemožňovali účasť na pojednávaní súdu dňa 01.06.2016 bez ohrozenia alebo závažného zhoršenia jej zdravotného stavu, mala v dostatočnom predstihu navštíviť odborného lekára - psychiatra. Podľa názoru odvolacieho súdu len riadne a včasné ospravedlnenie účastníka konania s doloženou správou odborného lekára vyhotovenou ku konkrétnemu termínu pojednávania, je dôvodom pre odročenie nariadeného pojednávania súdu. Podania manželky v oboch prípadoch nespĺňali náležitosti ustanovenia § 119 Občianskeho súdneho poriadku, za ktorých bolo možné pojednávanie súdu odročiť. Odvolací súd nezistil žiadne vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť, preto pristúpil k meritórnemu prejednaniu veci.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

13. Podľa § 23 odsek 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

14. Podľa § 23 odsek 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

15. Predmetom konania v danej veci bol návrh manžela na rozvod manželstva účastníkov konania, pre dlhodobu pretrvávajúce problémy v manželskom spolužití, spočívajúcich v nevere manželky, neskôr v útočnom a hysterickom správaní manželky, podaný potom ako manželka podala na navrhovateľa trestné oznámenie a opustila spoločnú domácnosť. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie manželstvo manželov rozviedol. S rozsudkom nesúhlasila manželka dôvodiac, problematickým manželstvom a svojou dlhodobou liečbou na psychiatrii pre depresie.

16. Odvolací preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktorú mu predchádzalo, a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom z vykonaného dokazovania vyvodil i správny právny záver. Vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

17. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že pri posudzovaní podmienok pre prípadný rozvod manželstva podľa Zákona o rodine, súd berie do úvahy najmä vzájomný vzťah medzi manželmi a doterajšie spolužitie, jeho dĺžku, ako aj mieru vzájomnej odkázanosti a možnosti poskytnúť si osobnú, mravnú a materiálnu pomoc. Intenzitu narušenia a rozvratu treba skúmať aj z hľadiska toho, či manželstvo môže plniť svoj spoločenský účel. Tým sa zdôrazňuje objektivita hodnotenia dôsledkov narušenia vzťahov medzi manželmi a vážneho rozvratu manželstva. V každom prípade je potrebné skúmať, aký vplyv majú tieto okolnosti na možnosť plnenia spoločenského účelu manželstva, ako aj na obnovenie manželského spolužitia. Základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia rozvratu vzťahov medzi manželmi (vážne narušenie a trvalé rozvrátenie vzťahov medzi manželmi). Rozvrat vzťahov medzi manželmi nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia neradia (prípadne sa nemôžu riadiť) vo vzájomnom správaní pravidlami, ktoré vyplývajú z ustanovení §§ 18 až 20 Zákona o rodine. Zrušenie manželstva však neodôvodňuje akýkoľvek rozvrat vzťahov medzi manželmi, musí ísť o kvalifikovaný rozvrat, pričom záver o vážnosti rozvratu vzťahov medzi manželmi je odôvodnený vtedy, ak sa javí ako neodstrániteľný a nenapraviteľný vzťah vzhľadom na hĺbku a trvalosť rozvratu. Kvalifikácia tohto rozvratu sa ďalej posudzuje podľa toho, ako sa vážny rozvrat prejavuje v plnení spoločenského účelu manželstva. Manželstvo plní tri základné spoločenské funkcie, ekonomickú, výchovu detí a biologickú. Manželstvo, ktoré dlhodobu neplní ani jednu z týchto funkcií, je len formálnym zväzkom a je absolútne nefunkčné.

18. V danej veci manželia v podstate zhodne potvrdili, že ich manželstvo žiadnu spoločenskú funkciu neplní. Nežijú spolu, manželka dokonca podala na navrhovateľa trestné oznámenie. Aj táto skutočnosť svedčí o vzájomnom odcudzení manželov. Navrhovateľ odmieta obnoviť manželské spolužitie. Keďže manželstvo je dobrovoľným zväzkom muža a ženy a nikoho z tohto zväzku nemožno nútiť, aby v ňom zotrval proti svojej vôli. Pritom však musia byť splnené podmienky pre rozvod manželstva podľa Zákona o rodine. Preto, keďže navrhovateľ nemá záujem na obnovení manželského spolužitia, a z jeho z tvrdení, ako aj z odvolania manželky vyplýva, že vzťahy sú narušené, odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené a niet nádeje na ich reparáciu do budúcnosti, čím bola tým splnená podmienka pre rozvod manželstva účastníkov konania.

19. Manželka v odvolaní, okrem toho, že namietala odňatie práva konať pred súdom, s ktorou námietkou sa odvolací súd vypořiadal v bode 9., neuviedla nič, prečo by malo byť rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne. Dokonca sama uviedla, že s rozvodom by za určitých podmienok súhlasila. Preto jej námietky uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).